

ชื่ออื่น เตยทะเล ปะหนัน ปาแนะ ลำเจียก

ไม้พุ่มหรือต้น อาจสูงได้ถึง 10 ม. ลำต้นเส้นผ่านศูนย์กลางโตได้ถึง 20 ซม. แยกเพศต่างต้น กิ่งมักแตกแขนง มีรากค้ำยัน ใบเรียงเวียนหนาแน่นที่ปลายกิ่ง รูปแถบ ส่วนมากยาวได้ถึง 1 ม. แผ่นใบหนา สันใบด้านล่างและขอบใบจักเป็นหนาม เรียงห่าง ๆ หนามยาว 0.5-1 ซม. โคนใบหนาเป็นร่อง ไร้ก้าน ช่อดอกคล้ายช่อเชิงลดมีกาบ ไม่มีวงกลีบรวม ช่อดอกเพศผู้แยกแขนง ยาว 30-60 ซม. เกสรเพศผู้จำนวนมาก ช่อดอกเพศเมียคล้ายช่อกระจุกแน่น ก้านช่อยาวได้ถึง 30 ซม. คาร์เพลจำนวนมาก แยกเป็นกลุ่มย่อย (phalanges) กลุ่มละ 4-11 อัน แต่ละคาร์เพลมีออวุลเม็ดเดียว ยอดเกสรเพศเมียเป็นตุ่ม ไร้ก้าน ผลกลุ่มรูปรี ยาวได้ถึง 30 ซม. เส้นผ่านศูนย์กลางโตได้ถึง 20 ซม. แต่ละกลุ่มย่อยรูปไข่กลับเป็นเหลี่ยม แก่แล้วแยก ยาว 3-8 ซม. โคนที่เชื่อมติดกันเป็นเส้นใย ผลย่อยผนังชั้นในแข็ง ผนังชั้นนอกสด สุกสีแดงอมส้ม มีเส้นใย ยอดเกสรเพศเมียติดทน

พบในเอเชียตามหมู่เกาะและชายฝั่งทะเล และเกาะฮาวาย ในไทยพบทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคใต้ คล้ายกับการะเกด *P. tectorius* Parkinson ex Du Roi ซึ่งในไทยเข้าใจว่าพบเฉพาะที่เป็นไม้ประดับ รวมทั้งต้นที่ใบต่าง ลักษณะที่แตกต่างกันคือ เตยทะเลขอบใบมีหนามสีขาวขนาดใหญ่ กลุ่มผลย่อยขอบมีสันนูนในผลสุก ทั้งสองชนิดดอกมีกลิ่นหอม ใบและดอกมีสรรพคุณช่วยย่อย

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?words>

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

